

Tako smo živeli – Življenjske zgodbe koroških Slovencev in Slovenk

Med letoma 1993 in 2004 sta Krščanska kulturna zveza in Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik v zbirki Tako smo živeli – Življenjepisi koroških Slovencev izdala dvanajst knjig življenjepisov, ki jih je uredila etnologinja Marija Makarovič. V njih je objavljenih okrog 150 življenjepisov.

Leta 1985 se je na Dopustniških dnevih v Tinjah rodila zamisel, da bi udeleženke in udeleženci pripovedovali in pisali o svojem življenju. Marija Makarovič je pripravila prvo vprašalnico, po kateri je šestnajst oseb zapisalo svoj življenjepis, enajst življenjepisov pa je zapisala urednica. Tako je nastala prva knjiga v seriji Tako smo živeli – Življenjepisi koroških Slovencev. Filmske dokumentacije življenjskih zgodb sta v sodelovanju z urednico Marijo Makarovič posnela Naško Križnar (2) in Ivan Klarič (26).

Pripravljenost in zanimanje za sodelovanje pri zbirki je bilo s strani starejših koroških Slovenk in Slovencev z Zilje, iz Roža in Podjune izredno veliko, le nekatere osebe iz strahu pred izpostavljanjem svoje narodnosti ali pa iz strahu pred večjimi ali manjšimi pritiski s strani vaše skupnosti niso bile pripravljene sodelovati ali pa so hotele ostati neimenovane.

Življenjepisi so pomemben vir za preučevanje polpretekle zgodovine koroških Slovencev in Slovenk.

Krščanska kulturna zveza in SNI Urban Jarnik sta izdala biografije koroških kulturnikov, politikov, znanstvenikov, duhovnikov: Pavel Zablatnik, Metod Turnšek, Tomaž Holmar, Joško Tischler, Valentin Inzko, Mirko Kumer-Črčej. Pomembne so zlasti biografije preživelih v taborišču (Ana Jug-Olip) in spomin na žrtve nacizma (Vinko Poljanec).

V sodelovanju s Slovenskim znanstvenim inštitutom v Celovcu je inštitut Urban Jarnik izdal rokopisne zapise Josipa Šašla o njegovem domačem kraju Slovenji Plajberk v Borovljah. Inštitut Urban Jarnik se trudi za ohranjanje spomina na izobraženke in izobražence, ki so morali po plebiscitu zapustiti Koroško in so ob svojem poklicnem delu zbirali in zapisovali narodopisno gradivo iz svojih rodni krajev (pravnik Josip Šašel iz Slovenjega Plajberka, botaničarka Angela Piskernik iz Železne Kaple, učitelj Vinko Möderndorfer z Zilje).

